

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут будівництва та архітектури

03-10-198S

СИЛАБУС	Охорона праці в галузі	
SYLLABUS	Occupational Safety in the Industry	
Шифр за ОП	OK 7	
Code in Degree Programme		
Освітній рівень	магістерський (другий)	
Level of Education	Master's (second)	
Галузь знань	19	Архітектура та будівництво
Field of Knowledge		Architecture and Construction
Спеціальність	192	Будівництво та цивільна інженерія
Field of Study		Construction and civil engineering
Освітня програма	Теплогазопостачання і вентиляція	
Degree Programme	Heat and gas supply and ventilation	

м. Рівне – 2023

Силабус навчальної дисципліни «Охорона праці в галузі» для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Теплогазопостачання і вентиляція» спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія». Рівне. НУВГП. 2023. 14 с.

ОПП на сайті університету:

<http://ep3.nuwm.edu.ua>

Розробник силабусу:

Филипчук В.Л., д.т.н., професор кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності

Силабус схвалений на засіданні кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності

Протокол № 5 від 14.11.2023 року

В.о. завідувача кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності

Кухнюк О.М., к.т.н., доцент.

Керівник (гарант) освітньої програми:
Кізеєв М. Д., – к.т.н., доцент, завідувач кафедри теплогазопостачання, вентиляції та санітарної техніки

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІБА
Протокол № 3 від 19.12.2023 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІБА:
Макаренко Р.М., к.т.н., професор.

Попередня версія силабусу – 03-10-74S

© НУВГП, 2023

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗІ»	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	магістр
Освітня програма	«Теплогазопостачання і вентиляція»
Спеціальність	192 «Будівництво та цивільна інженерія»
Рік навчання, семестр	1-й рік, 2-й семестр
Кількість кредитів	3 кредити
Лекції:	16 годин, денна форма навчання 2 години, заочна форма навчання
Лабораторні/практичні заняття:	Практичні заняття: 14 годин, денна форма навчання 8 годин, заочна форма навчання
Самостійна робота	60 годин, денна форма навчання 80 годин, заочна форма навчання
Курсова робота:	-
Форма навчання	денна/заочна
Форма підсумкового контролю	екзамен
Мова викладання	державна
ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА	
ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА	
Лектор	Филипчук Віктор Леонідович., д.т.н, професор, професор кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності
	
Вікіситет	https://cutt.ly/W1SSjBy

ORCID	https:// orcid.org/0000-0001-5763-5398
Scopus Author ID	6603192597
Google Академія	http://surl.li/koojy
Канали комунікації	Кафедра охорони праці та безпеки життєдіяльності, http://nuwm.edu.ua/nni-ba/kaf-opbg . Спілкування з викладачем: по вайберу та мобільному телефону (067-711-22-75), електронній пошті v.l.fylypchuk@nuwm.edu.ua

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Мета та завдання

Мета вивчення дисципліни полягає у формуванні знань, умінь, компетенцій для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом забезпечення оптимального управління охороною праці на об'єктах господарської, економічної та науково-освітньої діяльності, формуванні відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях галузевих об'єктів теплогазопостачання і вентиляція. *Завдання* вивчення дисципліни передбачає забезпечення гарантії збереження здоров'я і працездатності працівників у виробничих умовах галузі теплогазопостачання і вентиляція через ефективне управління охороною праці та обов'язкове урахування вимог охорони праці у різних сферах професійної діяльності.

Посилання на розміщення освітнього компонента на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їхніх освітніх компонентів

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2428>

Передумови вивчення (місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі)

Передумовою вивчення даної початкової дисципліни є вивчення ОК2 «Методологія наукових досліджень».

Компетентності

ЗК04. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
 ЗК06. Прагнення до збереження довкілля.
 СК04. Здатність управляти складними процесами у сфері будівництва та цивільної інженерії з урахуванням вимог охорони праці та промислової безпеки під час виконання робіт.

Результати навчання (РН)

РН02. Приймати ефективні проєктні та технічні рішення, враховуючи особливості об'єкта будівництва, аспекти соціальної та етичної відповідальності, техніко-економічного обґрунтування, визначення оптимального режиму його функціонування та впровадження заходів з ресурсо- та енергозбереження.
 РН03. Проводити технічну експертизу проєктів об'єктів будівництва та цивільної інженерії (відповідно до спрямування), здійснюючи контроль відповідності проєктів і технічної документації завданням на проєктування, технічним умовам та іншим чинним нормативно-правовим документам у сфері архітектури та будівництва.
 РН07. Розробляти заходи з охорони праці та довкілля при проведенні досліджень та у виробничій діяльності.
 РН11. Управляти складними, непередбачуваними будівельними процесами, які потребують нових стратегічних підходів, включаючи здатність аналізувати та визначати технічний стан пошкоджених будівель, споруд та інженерних мереж і розробляти інноваційні проєкти їхнього відновлення (відповідно до спрямування).

Структура та зміст освітнього компонента

Модуль 1.

Тема 1. Правові та організаційні основи охорони праці. Основні положення законодавства про працю та охорону праці. Державне управління охороною праці. Принципи державної політики в галузі охорони праці, право громадян на охорону праці, тривалість робочого часу, право на відпочинок, особливості охорони праці жінок, неповнолітніх, медичні огляди тощо. Соціальний захист

працівників галузі. Міжнародні та національні нормативно-правові акти з охорони праці. Директиви ЄС, конвенції МОП, OHSAS, ISO, національні стандарти, нормативно-правові акти з охорони праці, державні санітарні норми. Ризико-орієнтований підхід до оцінки умов праці в галузі теплогазопостачання і вентиляція. Модернізація нормативно-законодавчих документів з урахуванням вимог Європейського Союзу*.

Література [1,2, 25,26]. Програмні результати навчання: PH11.

Тема 2. Організація охорони праці суб'єкта господарювання. Права та обов'язки роботодавця й працівника щодо забезпечення безпечних і нешкідливих умов праці. Організація служби охорони праці та її функції.

Інструктажі з охорони праці. Навчання з питань охорони праці. Спеціальне навчання*. Роботи підвищеної небезпеки на об'єктах теплогазопостачання і вентиляції. Громадський контроль з охорони праці. Комісія з питань охорони праці, уповноважені трудових колективів з питань охорони праці. Відповідальність за порушення законодавства про охорону праці, Розслідування нещасних випадків виробничого та невиробничого характеру. Пов'язаність нещасних випадків з виробничими умовами.

Література [3, 6, 7, 11-14, 17,19]. Програмні результати навчання: PH02, PH-11

Тема 3. Проблеми фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії на об'єктах теплогазопостачання і вентиляція. Організація робочих місць

працівників. Робоча та небезпечні зони, огорожувальні пристрої. Шкідливі та небезпечні виробничі чинники в галузі теплогазопостачання і вентиляція. Важкість та напруженість трудового процесу. Гігієнічна класифікація умов праці. Виробнича санітарія та гігієна праці. Санітарні норми та правила*. Мікроклімат виробничих приміщень: вологість, температура, тиск, швидкість руху повітря. Їх нормування. Методи регулювання параметрів мікроклімату. Промисловий пил. Шкідливі хімічні та біологічні речовини. Засоби захисту працівників від дії небезпечних речовин. Небезпечні властивості природного газу. Гігієнічне нормування показників. Шляхи нормалізації виробничого середовища. Колективні та індивідуальні заходи та засоби захисту від небезпечних речовин.

Література [8-10, 19-23]. Програмні результати навчання: PH02, PH03, PH07, PH11.

Тема 4. Чинники виробничої небезпеки. Виробнича вібрація, виробничий шум, ультразвук, інфразвук. Їх дія на організм працівника. Нормування показників. Колективні та індивідуальні заходи та засоби зменшення їх впливу. Електромагнітні поля. Їх параметри та вплив на людину. Виробниче освітлення територій та місць проведення робіт та його види. Показники освітлення, та їх нормування, засоби нормалізації. Організація робочих місць працівників галузі, робоча та небезпечні зони. Організація безпечного виконання робіт. Знаки безпеки*. Норми та порядок забезпечення працівників галузі засобами індивідуального захисту

Література [7, 19-23]. Програмні результати навчання: PH07, PH11.

Модуль 2.

Тема 5. Безпека праці при будівництві та ремонтних роботах на об'єктах теплогазопостачання і вентиляція. Організація безпечного виконання земляних робіт під час улаштування котлованів, траншей та інших підземних споруд. Безпека при прокладанні газопроводів та теплопроводів. Проведення будівельно-монтажних робіт арматури та іншого обладнання. Безпечна експлуатація будівельно-дорожніх машин, вантажно-піднімального обладнання та устаткування: екскаваторів, бульдозерів, самоскидів, підйомних кранів тощо. Вантажно-розвантажувальні роботи за допомогою машин і механізмів. Безпека устаткування, що працює під тиском: газові котли, балони, ємкості. Особливості безпечного проведення робіт в охоронних зонах вздовж повітряних ліній електропередавання. Безпека праці при випробовуванні трубопроводів*. Роботи підвищеної небезпеки, наряд-допуск. Проведення технічної експертизи проєктів об'єктів будівництва, контроль відповідності технічної документації діючим нормативним документам з питань безпеки праці

Література [15,16,18,31,32]. Програмні результати навчання: PH02; PH03; PH07; PH11.

Тема 6. Безпека праці при експлуатації споруд систем теплогазопостачання і вентиляція.

Безпека проведення ремонтно-відновлювальних робіт на газових та теплопровідних мережах. Організація безпечного виконання робіт у підземних спорудах: колодязях, колекторах, камерах. Забезпечення безпеки при наявності токсичних газів та в загазованому середовищі. Засоби індивідуального захисту та допоміжне обладнання і устаткування. Безпека експлуатації ГРП і ГНС, ГНП, АГЗС, АГЗП. Особливості проведення ремонтно-відновлювальних робіт на системах теплопостачання. Розробка заходів з охорони праці та довкілля при проведенні досліджень та у виробничій діяльності*.

Література [27,28,30,31,33-35]. Програмні результати навчання: РН02; РН07

Тема 7. Електробезпека в галузі. Особливості електротравматизму в галузі. Дія електричного струму на організм людини, чинники, що формують наслідки ураження електричним струмом. Надання домедичної допомоги при ураженні електричним струмом. Класифікація виробничих умов за рівнем електробезпеки*. Системи засобів і заходів безпечної експлуатації електроустановок, механізмів та ручного інструменту. Роботи в зоні повітряних та підземних ліній електромереж. Крокова напруга. Умови безпечного виконання робіт. Блискавкозахист. Надання домедичної допомоги при ураженні електричним струмом

Література [7,27,30,31]. Програмні результати навчання: РН02. РН03, РН07.

Тема 8. Організація забезпечення пожежної безпеки та гасіння пожеж на об'єктах галузі. Законодавча та нормативно-правова база з питань пожежної безпеки. Нагляд у сфері техногенної та пожежної безпеки. Умови та причини виникнення пожеж на об'єктах галузі. Класи пожеж. Оцінка вибухопожежонебезпеки речовин і матеріалів в галузі. Забезпечення протипожежного режиму на об'єктах теплогазопостачання і вентиляції*. Розробка системи запобігання пожежі на об'єктах галузі відповідно до протипожежних вимог. Класифікація надзвичайних ситуацій, умови їх виникнення та оцінка. Розробка заходів та дії персоналу при настанні надзвичайних ситуацій.

Література [5,7,32]. Програмні результати навчання: РН02. РН03, РН07.

*питання, які виносяться на самостійне вивчення.

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Правові та організаційні основи охорони праці.	2	-
2	Організація охорони праці суб'єкта господарювання.	2	1
3	Проблеми фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії.	2	-
4	Чинники виробничої небезпеки.	2	1
5	Безпека праці при будівництві та ремонтних роботах на об'єктах теплогазопостачання і вентиляції.	2	-
6	Безпека праці при експлуатації споруд систем теплогазопостачання і вентиляції.	2	-
7	Електробезпека в галузі.	2	-
8	Організація забезпечення пожежної безпеки та гасіння пожеж на об'єктах галузі.	2	-
	Разом	16	2

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Порядок розробки інструкції з охорони праці на підприємстві	2	2
2	Порядок розслідування нещасних випадків на виробництві	2	2
3	Визначення запиленості повітря робочої	2	-

	зоні		
4	Визначення рівня шуму при одночасно працюючих джерелах шуму у виробничому приміщенні	2	-
5	Вивчення засобів індивідуального захисту при роботі у підземних ємкостях та порядку їх застосування	2	2
6	Розрахунок заземлюючого пристрою	2	2
7	Вивчення первинних засобів пожежогасіння та їх застосування	2	-
	Разом	14	10

Форми та методи навчання

Використовуються пояснювально-ілюстративний, проблемно-пошуковий та дослідницький методи навчання:

1. Лекційний курс проводиться у формі діалогу із застосуванням технічних засобів навчання (комп'ютер), презентацій, проблемні лекції, дослідницький метод, навчальна дискусія, аналіз конкретних ситуацій (case study), індивідуальні завдання для вирішення практичних вправ і задач, тестові завдання.

2. Практичні заняття проводяться із застосуванням комп'ютерів та відповідного програмного забезпечення, електронних розробок, звернення до ресурсів локальної мережі НУВГП та Internet, використання нормативних документів.

3. Консультації.

4. Самостійна робота.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Лекційні заняття проводяться з використанням мультимедійного обладнання. Практичні заняття проводяться в спеціальній аудиторії, з встановленими додатками MS Office (Word, Excel). При дистанційному навчанні (<http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/19215>) заняття проводяться у платформах Google Meet та Moodle.

Порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання проводиться за 100 бальною шкалою. Навчальна дисципліна вважається успішно вивченою, якщо сумарна кількість балів, набраних студентом, не менше 60 балів (залік). Підсумковий контроль знань відбувається за результатами поточного контролю.

Розподіл балів наступний:

1. Практичні заняття:

- ПР1, ПР3, ПР5 – по 8 балів (3 x 8 балів = 24 бали),

- ПР2, ПР4, ПР6, ПР7 – по 9 балів (4x9 балів 36 балів),

в т.ч. самостійна робота:

лекції 1-8 (8 x 0,5 бал = 4 бали).

3. Модульні контролі (2 x 20 балів = 40 балів).

Студент може отримати додаткові бали (до 5 балів) за підготовку наукової доповіді або роботи за тематикою навчальної дисципліни.

Контроль проводиться:

1. Лекційний матеріал та самостійна робота - шляхом усного опитування та перевірки звітів з самостійної роботи;

2. Практичні заняття - шляхом перевірки звітів про виконання завдань в електронному виді;

3. Модульні контролі - проводяться Навчально-науковим центром незалежного оцінювання знань (ННЦНО) НУВГП. Студенти проходять три рівні тестових завдань: одиночний вибір (одна правильна відповідь з п'яти запропонованих - 20 запитань x 0,6 балів = 12 балів), багатоваріантний вибір (дві і більше правильних відповіді з п'яти запропонованих - 4 запитання x 1,5 балів = 6 балів), задача (1 задача x 2 бали = 2 бали). Тривалість проходження тесту - 30 хв.

Практичні заняття (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0% - завдання не виконано;

40% - завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

60% - завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

80% - завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

100% - завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Перелік нормативних документів університету що регулюють порядок оцінювання та проведення контрольних заходів:

. Положення про організацію освітнього процесу у Національному університеті водного господарства та природокористування (нова редакція) (Наказ №358 від 06.07.2020р) <https://ep3.nuwm.edu.ua/4088/>;

. Порядок організації контролю та оцінювання навчальних досягнень студентів Національного університету водного господарства та природокористування (НУВГП) у Європейській кредитно-трансферній системі (ЄКТС) (зі змінами та доповненнями) (Наказ № 168 від 04.04.2016р) <https://ep3.nuwm.edu.ua/21121/>;

. Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти (Наказ №310 від 26.05.2019) – <https://ep3.nuwm.edu.ua/15311/> - регламентує порядок проведення семестрового поточного (модульного) та підсумкового контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра денної і заочної форми навчання в Національному університеті водного господарства та природокористування, описує зміст і процедуру державної атестації, поточного, підсумкового та семестрового контролів;

. Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний контроль) зі змінами та доповненнями (ухвалено науково-методичною радою НУВГП протокол № 1 від 19.02.2020) <https://ep3.nuwm.edu.ua/21123/> - описує критерії оцінювання навчальних досягнень та порядок рейтингування здобувачів вищої освіти;

. Методичні вказівки щодо формування, наповнення та оформлення сторінок навчальних дисциплін в Навчальній платформі НУВГП (для професорсько-викладацького складу) (схвалено науково-методичною радою НУВГП Протокол № 1 від 27.02.2019 р) <http://ep3.nuwm.edu.ua/13934/> - описують порядок оформлення та створення тестів для семестрового поточного та підсумкового контролів, порядок завантаження науково-методичних джерел в курси;

. Інструкція для здобувачів вищої освіти щодо організації та проведення навчальних занять у дистанційній формі <https://ep3.nuwm.edu.ua/19215/>

Рекомендована література (основна, допоміжна)

ОСНОВНА:

1. Про охорону праці : Закон України від 14.10.1992 р. № 2694-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. 1992. - № 49. - Ст. 668.

2. Кодекс законів про працю України : Закон України від 10.12.1971 р. № 322-082 / [Електронний ресурс]. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08/page>.

2. Гогіташвілі Г. Г., Карчевські Є.Т., Лапін В. М. Управління охороною праці та ризиком за міжнародними стандартами: Навч. посіб. / Г.Г.Гогіташвілі, Є.Т. Карчевські, В.М. Лапін. – К.: Знання, 2007. – 367 с.

3. Филипчук В.Л., Шаталов О.С., Гапончук О.А Карпюк Р.М., Калда Г.С. Розслідування нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві: навчальний посібник. – Хмельницький, 2023. - 337 с.

4. Виробнича санітарія: навчальний посібник / за редакцією Ткачука К. Н. – Рівне, НУВГП, 2012. - 385 с.

5. Кусковець С. Л., Шаталов О.С., Юра С.В. Пожежна безпека виробництва. Практикум : навч. посіб. / С. Л. Кусковець, О. С. Шаталов, С. В. Юра. – Рівне : НУВГП, 2013. – 220 с. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/4469>

6. Про затвердження Класифікатора розподілу травм за ступенем тяжкості : наказ МОЗ України від 04.07.2007 р. № 370 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0902-07>

7. Кухнюк О.М., Кусковець С.Л., Сурговський М.В., Прокопчук Н.М. Практикум з охорони праці: Навч. посіб. для студентів напряму підготовки "Будівництво ". Рівне: НУВГП, 2011. 266 с. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/2778/1/713418zah.pdf>.

8. ДСТУ EN ISO 13688:2016 (EN ISO 13688:2013, IDT; ISO 13688:2013, IDT). Одяг захисний. Загальні вимоги.

9. ДСТУ EN ISO 20345:2016 (EN ISO 20345:2011, IDT; ISO 20345:2011, IDT). Засоби індивідуального захисту. Взуття безпечне.
10. ДСТУ EN 420:2017 (EN 420:2003 + A1:2009, IDT). Рукавички захисні. Загальні вимоги та методи випробування
11. НПАОП 0.00-4.12-05. Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці : наказ Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 р. № 15.
12. НПАОП 0.00-4.15-98. Положення про розробку інструкцій з охорони праці : наказ Держнаглядохоронпраці від 29.01.1998 р. № 9.
13. НПАОП 0.00-4.09-07. Типове положення про комісію з питань охорони праці підприємства : наказ Держгірпромнагляду від 21.03.2007 р. № 55.
14. НПАОП 0.00-4.21-04. Типове положення про службу охорони праці : наказ Держнаглядохоронпраці від 15.11.2004 р. № 255.
15. НПАОП 0.00-1.15-07. Правила охорони праці під час виконання робіт на висоті : наказ Держгірпромнагляд від 27.03.2007 № 62.
16. НПАОП 0.00-1.75-15. Правила охорони праці під час вантажно-розвантажувальних робіт : наказ Міненерговугілля України від 19.01.2015 № 21.
17. Перелік професій, виробництв та організацій, працівники яких підлягають обов'язковим профілактичним медичним оглядам : Постанова Кабінету Міністрів України від 23.05.2001 р. № 559. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/559-2001-%D0%BF>
18. НПАОП 0.00-2.01-05 Перелік робіт з підвищеною небезпекою : наказ Держнаглядохоронпраці 26.01.2005 р. № 15.
Допоміжна:
19. Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу : наказ Міністерства охорони здоров'я України від 08.04.2014 № 248. / [Електронний ресурс]. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0472-14>
20. ДСН 3.3.6.037-99. Державні санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку. [Чинний від 1999-12-01]. - Вид. офіц. Київ : МОЗ України ГСЕУ, 1999. - 34 с.
21. ДСН 3.3.6.039-99. Державні санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрацій. [Чинний від 1999-12-01]. - Вид. офіц. Київ : МОЗ України ГСЕУ, 1999. - 39 с.
22. ДСН 3.3.6.042-99. Державні санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень. [Чинний від 1999-12-01]. - Вид. офіц. Київ : МОЗ України ГСЕУ, 1999. - 12 с.
23. ДБН В.2.5-28-2018. Природне і штучне освітлення. Інженерне обладнання будинків і споруд. [На заміну ДБН В.2.5-28-2006; чинний від 2019-03-01]. Мінрегіонбуд України, 2018. - 137 с.
24. ДСТУ 2293-14. Охорона праці. Терміни та визначення основних понять. [Чинний від 2015-05-01]. Вид. офіц. Київ : Міненергорозвитку, 2015. – 19 с.
25. Директива Ради Європейських Співтовариств 89/391/ЕЕС. Про впровадження заходів, що сприяють поліпшенню безпеки й гігієни праці працівників.
26. Міжнародний стандарт OHSAS 18001:2007 Occupational health and safety management systems – Requirements. Системи менеджменту охорони праці – Вимоги.
27. НПАОП 40.1-1.02-01. Правила безпечної експлуатації тепломеханічного обладнання електростанцій і теплових мереж.
28. Правила будови та безпечної експлуатації трубопроводів пари та гарячої води. Наказ Держнаглядохоронпраці України від 08.09.98 33.
29. Порядок розслідування нещасних випадків №337
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/337-2019-%D0%BF>
30. НПАОП 40.1-1.21-98 Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1143-06#Text>
31. Навчальний посібник Орлов, В. О. та Шадура, В. О. \та Филипчук, В. Л. та Зошук, В. О. (2013) Безпечна експлуатація інженерних систем і мереж. <http://ep3.nuwm.edu.ua/16865/1/%D0%91%D0%95%D0%86%D0%9C%281%29.pdf>
32. ДБН А3.1-5-2016. Організація будівельного виробництва. http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=64312

33.ДБН А.3.2-2-2009. Система стандартів безпеки праці. Охорона праці і промислова безпека в будівництві. Основні положення (НПАОП 45.2-7.02-12). https://msmeta.com.ua/file/dbn_norma/DBN_A_orh_metod/DBN_A.3.2_2_2009.pdf
34. НПАОП 0.00-1.20-98. Правила безпеки систем газопостачання України.
35. Єнін П.М., Шишко Г.Г., Предун К.М. Газопостачання населених пунктів і об'єктів природнім газом. Навчальний посібник.- К: Логос,2002. -198 с.

Методичне забезпечення:

03-10-110М Филипчук, В. Л. (2023) Методичні вказівки до проведення практичних занять та виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни «Охорона праці в галузі» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю 192 «Будівництво та цивільна інженерія» освітньо-професійних програм «Водопостачання та водовідведення» і «Теплогазопостачання та вентиляція» денної та заочної форм навчання .
<https://exam.nuwm.edu.ua/mod/url/view.php?id=26791>

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75). URL: <http://lib.nuwm.edu.ua/> (дата звернення: 15.08.2023).
2. Цифровий репозиторій НУВГП / [Електронний ресурс]. URL: <http://www.ep3.nuwm.edu.ua/> (дата звернення: 15.08.2023).
3. Державна служба України з питань праці : веб-сайт. URL: <http://dsp.gov.ua/>
4. Каталог нормативних документів України. URL: <http://csm.kiev.ua/>
5. Журнал «Охорона праці» : веб-сайт. URL: <http://www.ohoronaparaci.kiev.ua>
6. Журнал «Промислова безпека» : веб-сайт. URL: <http://www.prombezpeka.com>
7. Журнал «Довідник спеціаліста з охорони праці» : веб-сайт. URL: <http://www.mcfr.com.ua>, www.shop.mcfr.com.ua

Поєднання навчання та досліджень

Студенти мають змогу самостійно або спільно з викладачем кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності вибрати індивідуальну тему дослідження, яка пов'язана тематикою навчальної дисципліни, та за підтримки лектора підготувати наукову роботу та/або доповідь, що оцінюється додатковими балами. Виконана студентом робота може бути частиною кваліфікаційної роботи. Під час викладання навчальної дисципліни використовуються результати наукової роботи викладачів кафедри та інших науковців, оприлюднені у відкритих джерелах інформації.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Вивчення навчальної дисципліни спрямоване на формування наступних соціальних навичок (soft skills): взаємодія з людьми та вміння працювати в команді; оцінювати ризики та приймати оптимальні рішення; уміння управляти людьми та управлінські якості; формування власної думки під час прийняття рішень; ініціативність, чесність, а також критичне мислення (обґрунтування раціональних рішень), креативність (інноваційні ідеї, нестандартні рішення, творчий підхід), когнітивна гнучкість (швидка адаптація до нової інформації, невдач і перешкод), взаємодія з людьми (робота в команді, лідерські здібності, презентаційні навички), самоорганізація, навичка постійного навчання.

Крайні терміни та перескладання

Лекційні, лабораторні роботи оцінюються в кінці кожного заняття, самостійна робота оцінюється після закінчення кожного змістового модуля. У випадку об'єктивних причин (хвороба, мобільність тощо) здобувач може відпрацювати пропущені заняття у строки, узгоджені з лектором. Відпрацювання пропущених занять можливе у формі самостійного опрацювання та захисту на очних або дистанційних консультаціях, графік яких оприлюднюється на сайті кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності (<http://surl.li/gsohw>) у вкладці «Консультації». У випадку пропуску пар здобувачі мають змогу переглянути навчальні матеріали на сторінці навчальної дисципліни в MOODLE (<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2407>).

Процедура складання семестрових поточних контролів регулюється положенням НУВГП (<http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>). Складання модульних контролів відбувається згідно графіку, який оприлюднюється на сторінці навчальної дисципліни в MOODLE (вкладка «Календар») (<https://exam.nuwm.edu.ua>). Доскладання та перескладання модульних контролів здійснюється згідно з правилами ННЦНО (<http://surl.li/bgjky>) та розміщується на

сторінці (<https://exam.nuwm.edu.ua>). У випадку отримання студентом незадовільної оцінки за результатом сесії керуються «Порядком ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП» (<http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>).

Неформальна та інформальна освіта

Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та інформальної освіти, визначаються у порядку відповідно до «Положення про неформальну та інформальну освіту в Національному університеті водного господарства та природокористування» (<http://ep3.nuwm.edu.ua/18660/>). Відкриті онлайн-курси на платформі Coursera (<https://cutt.ly/RgtSQXe>) допоможуть ознайомитись з програмою вивчення аналогічних дисциплін у провідних університетах світу з відповідним зарахуванням за даною дисципліною.

Правила академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти регламентовано Положенням про академічну доброчесність в НУВГП (<https://ep3.nuwm.edu.ua/25004/>). Здобувачі мають самостійно виконувати та подавати на оцінювання лише результати власних зусиль та оригінальної праці (<https://ep3.nuwm.edu.ua/24856/>) відповідно до Кодексу честі студента у НУВГП (<http://ep3.nuwm.edu.ua/4917/>). За списування під час виконання окремих завдань знижується оцінка відповідно до ступеня порушення академічної доброчесності. Матеріали щодо пропагування принципів доброчесності розміщені за посиланням: <https://naqa.gov.ua/> академічна-доброчесність. Для ознайомлення і застосовування в своїй діяльності принципів академічної доброчесності рекомендується онлайн-курс «Академічна доброчесність» (<https://cutt.ly/AgtO6ac>).

Вимоги до відвідування

Відвідування занять здобувачами є обов'язковим. Відсутність на занятті компенсується самостійним опрацюванням матеріалу, розміщеного на навчальній платформі Moodle (<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2407>), та його виконанням і захистом на наступному занятті або на консультації. Лекції, практичні заняття, консультації проводяться відповідно до розкладу занять (<http://desk.nuwm.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>). На заняттях здобувачі можуть використовувати мобільні телефони та ноутбуки для пошуку додаткової інформації, ознайомлення з онлайн-курсом. Повторне вивчення дисципліни здійснюється відповідно до «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП» (<http://surl.li/hebzа>) з «Правилами поведінки під час семестрового контролю»; «Інструкцією для здобувачів вищої освіти щодо організації та проведення навчальних занять у дистанційній формі» та «Положенням про індивідуальний графік навчання студентів денної форми навчання Національного університету водного господарства та природокористування» можна ознайомитися за посиланнями: <http://ep3.nuwm.edu.ua/view/subjects/insh/>; <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>

Автор
Професор ОПБЖ

Віктор ФИЛИПЧУК

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та навчальної
роботи

Валерій СОРОКА

